

BU-veiviseren 2008

- Veiviseren for arbeidet med/mot barn og unge

Innledning

Målgruppa barn og ungdom

Barn og ungdom er alle mellom 0 – 18 år. Aldersgruppa 19 – 25 år er myndige og faller inn understrategien for voksne som unge voksne.

Aldersgruppene innen målgruppa barn og ungdom har forskjellige interesser og behov. Veiviseren bygger på informasjon fra voksne som arbeider med barn og ungdom og fra barn og ungdom selv.

For hver aldersgruppe har representanter fra 2-3 kommuner gitt informasjon. Til sammen har representanter fra 10 Rogalands-kommuner gitt innspill til *BU-veiviseren*.

Barne- og ungdomsstrategien 2008 bygger på informasjonen i *BU-veiviseren*.

Det er gjennomført 9 samlinger og 4 intervjuer og ca.300 personer har gitt informasjon til veiviseren.

Veiviseren er delt inn i følgende aldersgrupper (0 – 5 år), (6 – 9 år), (10 – 12 år), (13 – 15 år) og (16 – 18 år). All informasjon er innhentet i forhold til den samme aldersinndelingen. Det er brukt forskjellige metoder for å innhente informasjon til veiviseren:

Kafèdialog
Paneldebatt
Gruppetdiskusjoner med presentasjon
Assosiasjon- og utfordringsseminar
Kaospilotene
Idèmyldring
Intervju

I veiviseren er innspillene gruppert ut fra det særegne som kom frem for hver aldersgruppe.

BU-veiviseren skal hjelpe alle som arbeider med program for Kulturhovedstad 2008 til å utvikle et innhold som interesserer og engasjerer barn og ungdom.

0 – 5 år

God kultur for 0 – 5 åringer er gode opplevelser, deltakelse og samhandling med andre barn og voksne. God kultur setter i gang barnas fantasi, får barna til å tenke selv og gir barna utfordringer. Barna opplever mestring og å uttrykke seg på forskjellige måter.

Gode opplevelser

Gir gjenkjennelse
Er tilrettelagt
Barna opplever tilhørighet
Blir utfordret
Opplever egenverdi – dette gjorde JEG
Kunst kultur som gir utfordringer
Noe som gir barna mulighet til å utvikle sin egenart

Deltakelse

Oppleve mestring
Ekspone seg selv
Bruke forskjellige uttrykksmåter

Samhandling

Barn må få være barn

Krav til kunst og kulturformidlere

Respekt for barn
Lar barn må få være barn
Barn har 100 språk
Positivt menneskesyn
Gi barna opplevelse
Gi utfordringer
Respekten for barn er ikke selvsagt – se dem som individ. Må ligge i bunn!
Filosofi – få ungene til å stille spørsmål, forskjellig metodikk, positivt/humanistisk menneskesyn, glede – tilhørighet
Spille på lag med ungene, vekke nysgjerrighet
Skape spenning
Respekt for barnet som forbruker
Gi barna mulighet til dialog

Tiltak

Rammeplan- kultur for aldersgruppa
Opplæring av voksne
Utfordre Barnehagenes kreativitet og invitere de til å delta aktivt i 2008-prosessen
Utvikle europeisk nettverk

Konferanse for hvordan kan foreldre være god kulturformidler for barn
Påvirke å bevare barns 100 språk, slik at en unngår at de blir fratatt 99 av dem

Gjennom Stavanger2008 løfte dannelses begrepet gjennom informasjon og kurs for foreldre og formidlere

Utfordre avgangsstudenter inne kunst og kultur til å jobbe med barn ved å ha praksisperioder i prosjekter

Voksne forbereder barna og bygger opp en spenning som skaper forventninger hos barna, barn liker å se svanesjøen, bare vi har foreberedt dem litt

Aktiviteter

Søndagstur – egenverdi

Rikskonserter,

Teaterforestillinger

Barn opptrer for barn

Eventyr utveksling med andre land i Europa (gjærne i form av skuespill, troll m.m.)

friluftslivsaktiviteter

kano-padling

Kvartalsvis

1. Eventyr
2. Idrett – Turister for unge
3. Mat
4. Kunst

Teaterverksted arrangert av Rogaland Teater

Hovedarrangement 2 til 4 ganger i året

Tilgjengelighet – lett å nå

Årtidsprosjekt

Hver barnehage – hvert sitt tre (ett eller annet sted i byen), barna lager pynt til treet

Designere – Artist Environment

Childrens kulturell – newspaper magasin

Festivalene – bør inneholde kvalitetstiltak for barn

Utsveksling av barnekultur (tegnekonkurranse m/tema som kan fungere flere..)

Tur med eventyr underveis – og en forteller i natur eller by

Opprette en kunstvegg for barn

Opplevelsesarenaer

Sølvberget

Barnemuseet

Verksted i nærmiljøet

Velforeninger

Helsestasjon

Asylmottak

Bibliotek

Utdannings institusjonene

Ute i naturen

Hvordan nå alle barn i aldersgruppen

Minoritet – finnes i barnehager. Men hvordan nå dem andre steder?

Helsestasjon, bibliotek, lekebutikk, helsesøster

Mer interaktive aktiviteter

Helsestasjon gir informasjon

Sende ut informasjon (plakater, brosjyrer, cd, osv.) i forkant

Gjennom velforeningen

Brosjyre i posten
Kreativt verksted i barnehagen – invitere nabolaget
Opplysning om det kulturtilbudet som eksisterer for 0-5 åringer i regionen
Kulturpolitisk tenkning også for barn 0-5 år
Hovedarrangement hver måned
Hovedkalender over aktiviteter for 0-5 år som er tilgjengelig for alle, gis ut i nov.
NRK, Barne TV fra Stavanger
Minoritets språklige – enkle brosjyrer på flere språk

Ønskemål for året 2008

Bygge opp noe veldig stort for aldersgruppen 0 – 5 år
Kulturdimensjon, påvirke media som retter seg mot barn
Alle barn skal møte kultur og få en opplevelse gjennom året

Prosessen frem til 2008

2006 – opplæring
2007 – øving
2008 – gjennomføre
Påvirke barne TV – kulturelt innhold - kvalitet

6 – 9 år

God kultur for barn 6 – 9 år er mangfoldige kulturaktiviteter som aktiviserer på forskjellige måter, stimulerer barnas kreativitet og gir rom for selvutfoldelse.

Hva 2008 kan bli for barn 6 – 9 år

- Deltakelse i prosesser sammen med kunstnere/kulturarbeidere.
- Cross-over – opplevelser med mange kunstneriske uttrykkformer. Mange tilbud/program som gir noe som lever videre etter 2008.
- Fortellerkunst, tradisjonsbygging.
- Kjente og nye eventyr også fra andre kulturer (gjentakelse” - det som vender tilbake).
- Mange museumtilbud
- Prosjekt som starter nå, utvikler seg og toppes i 2008
- Lokale tilbud, arrangert i den enkelte kommune
- Kunst og kulturuttrykk som har fokus på ”vennskap”

Dette kan barna selv bidra med

- Fortelle hva de tenker, lydopptak – dokumentasjon som kan vises i 2008.
- Tegne, male, skrive, synge, spille, dramatisere osv.
- Lage forestillinger/utstillinger for foreldre/besteforeldre, føre generasjoner sammen.
- Utforske og leke med forskjellige kunst og kulturuttrykk samtidig som de lærer om materialer og prosesser

Forventninger til de voksne

- Ha respekt for barn 6 – 9 år og det de kan bidra med
- Bidra til at barn bygger vennskap, at ingen er ensomme. Dyrke kulturarven som ligger i å bygge vennskap. La barna snakke om vennskap.
- At de bryr seg og deltar aktivt sammen med barna og veileder og gir råd

Forventninger til kunst- og kulturformidlerne

- Bruke humor
- Levende kroppspråk
- Gi av seg selv
- Tilpasse oppleggene til barnegruppen/lokale forhold/dagssituasjonen
- Samspille med ungene – være fleksibel
- Bruke stimulerende/lærende metoder
- Må ”fortelle” ungene noe uansett kunst-/kulturuttrykk
- Like barn og ikke være ”redde” for barn

Skape engasjement og få aktivitet i gang

- Sende en invitasjon til skoler, frivillige organisasjoner og til barnefamilier
- Små arrangement/prosjekt underveis som kan bygges opp til en helhet og noe stort i 2008, for eksempel tema fred. Det kan legges inn i undervisning, tas opp i frivillige organisasjoner og være diskusjonsemne i familier.
- Tilpasse innhold, krav og forventninger til aldersgruppen. Direkte medvirkning i forestillinger/show må være enkelt og ikke kreve alt for mye forberedelsestid.

- Ungene må ikke undervurderes
- Fellesskapsfølelse er veldig viktig for aldersgruppen
- Aldersgruppen er opptatt av effekter, farger, lys, lyd, materialer osv.
- De voksne som arbeider med aldersgruppen må motiveres. Legge opp prosjekt som lærere, fritidsarbeidere og foreldre opplever positivt.
- Viktig med forberedelse og bli kjent med hva som skal komme
- Viktig med hjelp/informasjon til voksne som arbeider med aldersgruppen
- Motiverte unger vil bidra til at foreldrene også er motivert.
- Arenaer for fellesopplevelser for foreldre og barn (som ikke koster for mye).
- Balansere opplevelser som ikke stiller krav/er forpliktende og forpliktende produksjoner.
- Kunstnere har et ansvar for det vi formidler treffer aldersgruppen/å kvalitets sikre tilbudet.
- Inkludere innvandremiljøer og synliggjøres deres kompetanse.
- Viktig å la innvandrerbarn delta for å nå deres foreldre. Hvis klasselæreren og/eller barna sier de må, da kommer de.
- Generelt er skolen den viktigste arenaen til å nå alle.
- Fredskor for barn er en fantastisk idé.

Avslutning

Man kan ikke tvinge noen til å jobbe sammen eller til å ta imot kulturtilbud, men man kan oppfordre, utfordre og invitere. Det er viktig at Stavanger2008 er et kvalitetsstempel. *"Ingen lurer barn"*,

10 – 12 år

God kultur for barn 10 – 12 år er kulturaktiviteter som utfordrer barna følelsesmessig og som gir positive opplevelser sammen med venner. Det er kulturaktiviteter som de lærer noe av og som lar dem få mulighet til selv å være skapende og vise sitt talent.

God kultur for 10-12 åringer

Hva:

Litteratur
Drama/teater
Div. dans
Musikk
Sport/lek
Film

Hvorfor:

positive opplevelser
livskvalitet
fellesskap
god kommunikasjon/kontakt
utløp for følelser
konsentrasjon

Hva oppnås:

Fremme dannelse
Kunnskap om kulturhistorie
Debatter
Etikk, estetikk, filosofi
Oppleve
Lære
Bli kjent
Prøve nye ting
Spenning
Samarbeid
Samvær

Barn som utøvere og mottakere av god kultur

Øve opp kritisk evne – vurderingskompetanse: hva gjør du? hvordan gjør du det?
hvorfor?
hva fungerer? hva fungerer ikke?

Utsagn om hva kultur er for 10 – 12 åringer

- Noe du engasjerer deg i og blir engasjert av
- Noe som skapes hovedsakelig av menneskelige ressurser
- Noe som gir deg gode opplevelser
- En berikelse i livet
- Noe miljøvennlig
- Arkitektur
- Musikk og livsglede
- Det som hever oss en etasje over hverdagen
- Kultura = dyrking
- Mye mer enn "høyere kunstformer"
- Handler om å få fram det beste i oss, sosialt, menneskelig og spesielle talenter
- Opplevelser
- Tradisjoner
- Kunst

- Livssyn

Kultur som 10-12 åringer er opptatt av

- Musikk, pop/rock hovedsakelig, dans – mindre klassisk
- Idol,
- Hemningsløst, brutalt/her& nå, live-opplevelser.
- Motreaksjon til alt det regulerte i hverdagen
- Arenaer for spontane opplevelser, eks. bare få lov å male
- Film opplevelser
- Litteratur, lese, skrive
- Lage teater, se teater
- Konserter
- Festivaler
- Lage ting
- Fotball cup
- Konkurranser
- Show/ teater
- Matlaging
- Sport/idrett

Kulturaktiviteter barna ønsker seg

- Teaterstykker:
  - historisk spill
  - unge og gamle deltar sammen
  - kor, statister
  - kostymer fra forskjellige tidsperioder
  - bruke uterom/lanskapet
  - flotte kulisser
- Aktiviteter i kulturlandskapet
- Besøke kirkene
- Lage mat og lære om gamle mattradisjoner, besøk Gastronomisk institutt, matfestival
- Mye sport og idrett, eks.: basketball, volleyball, bordtennis – åpen hall
- Fellesskap, opplevelser sammen på tvers av alder og bakgrunn
- En stor musikal
- Mye humor
- Turneringer og talent konkurranser
- Skate festival
- Dans, forestillinger og å lære
- Konserter, forskjellig type musikk
- Festivaler
- Sang
- Konkurranser
- Moteshow
- En revyoppsetning m/dans, sang, lage kostymer, kulisser med mer hvor elever fra hele Rogaland kan involveres
  - Stafett fra skole til skole
  - Lokale oppsetninger, stor finale i Stavanger

- Musikkfestival for 10 – 12 åringer
- En uke med estetiske fag m/instruktørlærer på alle skolene i Rogaland
- Giga leir med mye kunst og kultur
- Egen læreplan – kulturhovedstad 2008
  - M/egne pedagogiske mål
  - Kultureksperimentet Rogaland
  - Dispensasjon fra Kristin & co.
  - Kultur og skole hånd i hånd
- Sport, stor skole cup 2008, fotball for hele Rogaland
- Lærerbytte på skoler en uke på tvers av kommunene
- Foreldredrevne skoler en uke, lærerne er på kurs om kunst og kultur
- Kunst og håndverksutstilling, lokalt og stor felles i Stavanger, produkter laget av aldersgruppen
- Oppleve noe helt nytt en gang i måneden gjennom hele året
- Lage lydlandskap i skolegården
- Husdyr
- Skating/aktivitet
- Data/playstation
- På hver skole skriver elevene et manus sammen og lager en forestilling
- Film, stumfilm (døve/hørende sammen)
- De større elevene viser de små f.eks. 7 kl. går ut med 1 kl. slik at de store lærer de små noe. Arrangerer leker, skaper trygghet, tivoli, går tur. Store elever lager forestillinger for de små, aktiviteter for de små.
- Serie om "min" skole, såpeopera, episodene vandrer fra kl. til kl. på noen trinn. Såpe-stafetten.
- Fakta om "min skole", skjult kamera, du vet aldri når rektor ser deg, avslørende serie om "min skoles" indre liv.
- Felles oppsetning som inkluderer alle gjennom dans, musikk, drama, sjonglering (ny-sirkus) forming og praktisk arbeid.
- Elevutveksling mellom skoler i Rogaland med prosjekttema, bo hjemme hos hverandre (1 uke)
- Gigantisk barneleir
- Barnefestival, musikkartister og andre artister og aktiviteter
- Gruppe for f.eks. døve og hørende barn som skaper kultur, tegnspråk, drama, kommunikasjon, tilrettelagt og inkluderende kulturprosjekt som engasjerer på tross av funksjonshemminger og andre skiller.
- Uker der alle 10-12 åringer får anledning til, gruppeprosjekt og prosjekt i estetiske fag.
- Bokprosjekt (hva er kultur, sett fra 10-12 åringer)
- Fotoprojekt (bok) og eller utstilling med tema "kultur sett med barneøyne"
- Kultur stasjon, alle får være med, alle bydeler
- Bok prosjekt, barn som skriver om kulturhovedstadsåret 2008, underveis

Viktige rammer for kulturaktiviteter for 10 – 12 åringer

- Være innom ulike kulturformer, både skole, fritid i kombinasjon
- Få tid til fordypning
- Organisere så alle får delta
- På tvers av skoler, kommuner, region og land
- Innsprøyting av ressurser til instruktør, regissør, kunstner, forfatterbesøk
- Fagfolk som hjelp/inspirasjon

- Kulturtilbud som hjelp og inspirasjon til forskjellige grupper
- Tilrettelegge funksjonshemmede, kapasitet og ressurser
- Mer ut i naturen
- Valgmuligheter og god tilrettelegging og universell utforming på alle typer arrangementer. Mål 80% av alle arrangement/prosjekter er universelt utformet.

Viktige utsagn fra barna

Kultur er fellesskap og samarbeid. Alle har hver sin kultur. Kultur er noe eget. Alle land har hver sin kultur, vi har folkedans og norske viser. Afrika har en helt annen kultur enn oss. Det er noe spesielt som ikke er likt rundt omkring i verden. Noe som mennesker lager sammen.

Venner fotball, drama, sport, mat, klær, dyr, tur, kunst, elektronisk musikk, dans, natur, skole, barnehage, jobb, fellesskap.

Fotball det er gøy og holder meg i form.

Klær, fordi det utvikler seg, forandrer seg hele tiden.

Tegning, du lærer av å tegne.

Penger, trenger penger

Mat, må ha mat

Kultur er hvordan vi lever

- Mat
- Religion
- Revyer
- Skole
- Fellesskap
- Natur
- Musikk

Skole, lære hva er god kultur.

Vennskap, ikke være ensom, ha venner

Skole, prosjekt, samarbeid

Natur, lage ting, finne opp ting

Musikk, bedre uttalelse på språk du synger på

Dette vil vi gjøre på skolen

Elever fra 3 kommuner gav innspill:

Kommune 1:

- Ute i naturen
- Skuespill
- Samhandling, hørende, hørsel, film
- Være sammen med de små, tivoli, leker
- Skoleidol
- Såpeopera
- Fakter

Kommune 2:

- Musikk, forestilling
- Operasirkus – for alle, få hjelp av profesjonelle

- Ny type opera, ny sirkus miljø
- 2008 strendene, uke sand
- Høsten tegne/forme
- Planlegg – sand
- Profesjonelle skulptører – filmes

Kommune 3:

- Historisk spill, middelalderborg kulisser, kulturlandskapet
- Matkultur/mattradisjoner
- Mer sport, åpne aktiviteter
- Skule litt i dvale

13 – 15 år

God kultur for ungdom 13 – 15 år er kulturaktiviteter som er utfordrende, samlende, nytenkende, halvgalt, uforutsigbart og grensebrytende.

Hva er kultur

Fritidsaktiviteter/ sport Mat Klær Festivaler Religion Musikk Teater Kunst Språk Dans	Musikk Litteratur Idrett Dans Hobbyer Kunst Naturopplevelser Film Teater Uteliv Data Klær Språk Discotek	Fritidsaktiviteter Mat Klær Festivaler Religion Musikk Teater Kunst Språk Idrett Arrangementer som samler mange Konserter Filmer Musikal

Assosiasjoner – god kultur for 13-15 åringer

- Toleranse og respekt
- Frihet til å delta
- Mørkt blir lyst
- Norsk natur
- Gøy – festivaler
- Lidenskap brenne for det de holder på med
- Musikk, gå på konsert, brenne for musikk
- Trekke folk sammen, samle, ha det kjekt, alle kan møtes
- Religion – gudstjeneste, noe som er større enn deg selv
- Noe for alle – mye må være gratis
- Frihet, å ha det morsomt, alle kan bestemme selv om de vil delta
- Religionsfrihet
- Trivsel, sosialt fellesskap
- Nyskapning – kvalitet – noen får ressurser – noen må arbeide dugnad
- "Seile langt", ha med ukjente ting tilbake, nye kulturintrykk, ønskes velkommen inn med nye ideer, gjestfrihet
- Halvgalt, uforutsigbart, bryter grenser
- Den religiøse dimensjonen
- Temperament og følelser
- Undring
- Noe hardt, ugjennomtrengelig som ikke engang en stein kan stoppe
- Viktig med idrett – de fleste driver med dette
- Å stå på meninger

- Uvisshet

”WOW”-året 2008 for ungdom 13-15 år må inneholde

- festivaler
  - o musikk
  - o tivoli
  - o mote
  - o sirkus
- idrett
  - o forskjellige idretter, cuper (regionen, landet, verden)
  - o
- samle ungdom
  - o samarbeid mellom kommunene
  - o ”hengeplasser”
- transport
  - o buss og båt lett tilgjengelig og gratis
- funksjonshemmede
  - o funksjonsfriske tar ansvar
  - o tilgjengelige treffsteder
  - o god støttekontaktordning
- mørkt blir lyst – nattevandringssamarbeid – turer-toleranse for eksempel religion
- gratiskonserter en fredag i mnd.
- Nattaktiviteter, arrangementer på natta, e tirsdag i mnd.
- Møter med store ungdomsidoler fra musikk, idrett og film
- Ungdom deltar aktivt
  - o uvanlige aktivitetsformer
  - o kajakkpadling
  - o fisketur
  - o fjelltur
  - o langs Jærstrendene
  - o blåturer
- unge i dialog med idoler i skoletiden
- kulturbåt/-buss for distriktene
- forståelse for andre livssyn – kontraster – film, foto osv
- veldedighetskamper med de største stjernene, for eksempel Stavanger stadion – fotball – for å samle ungdommen
- Dager med døgnåpne gymsaler der ungdom kan drive med sport etter skoletid
- Bedre tilbud for alternativ sport
- Turer med turistforeningen for ungdom, gratis buss med ledere
- Mote fra andre land
- Internasjonal mat på skolene, kurs,
- Bli kjent med andre kulturer, opplev andre kulturer, besøk av elever fra andre land, kurs
- Billigere buss og transport for ungdom
- God info til skoler og ungdom om hva som skjer
- Motorsport
- Gjøre det lettere for funksjonshemmede å komme seg frem
- Blåturer for ungdom i alle aldre
- Få presentert ukjente ting

- Malt alle bussene rosa med grønne flekker. Gratis for alle under 16 år.
- Faste kulturtimer på skolen
- Konserter med kjente artister
- Sommerskoler med kjente personer
- Idrett, vennskapskamper med kjente internasjonale spillere
- Større skolesamarbeid om kultur, gjøre ting sammen
- Youth Live Aid - Bob Dylan/Robbie Williams
- Samarbeid/prosjekt, mange skoler i Rogaland med hjelp av Paul McCartney`sskole i Liverpool (musikk/dans), kan være utveksling/hospitering
- Historisk skoleuke med utgangspunkt i for eksempel Alexander Kiellands 1880 årene i Stavanger, et slags "internat" fra 1880
- Byomfattende arrangementer som for eksempel sandfotball
- Idrettsfestival, arrangert av ungdom for ungdom
- Ungdommens dag i sentrum
- Orienteringsløp i sentrum av Stavanger, Sandnes, Haugesund og Egersund
- Rydde Stavanger, søppelaksjon
- Tradisjonell rogalandsmat på skolene
- Plante "tøffe" trær langs veiene
- Grafittikunst – kjente kunstnere, Grafittivegger i alle byer/bydeler og alle småsteder
- Fornye kunsten, mer varme og omsorg
- Dramatisere "ikke født med ski på beina"
- Utescener som kan brukes av ungdom
- Rusfri ungdomskafè (13 – 15 år), kulturkafe med mulighet for opptredener
- Stor skuespill/dans/musikk show årlig med mulighet for alle skolene å delta
- Gratis busser for ungdom (13-15år)
- Gratis ungdomsfestivaler
- Månedlige konserter for ungdom
- Ny moderne kunst og ungdomskunst lokalt
- Bibliotek tilpasset ungdom, flere Pcer
- Program for å få ungdommer mer interessert i å lese
- Musikkverksted: JAM SESSION i konserthuset en gang i uken med ulike skoleband
- Kino i skolegården
- Idrettsmåned

Dette vil ungdom 13-15 år bidra med i Kulturhovedstad 2008 for å vise ungdomskulturen i Stavanger

- "lokal konsert" – festivaldag med småband fra u-skolene i Stavanger
- "mini OG LIGNENDE", ungdom fra Stavanger og Liverpool konkurrerer i forskjellige idrettsgrener
- ungdom lærer om samtidskunst og produserer samtidskunst
- musikkfestival for og med unge
- friluftslivsaktiviteter
- stor konsert
- Lage film, "livet på ungdomstrinnet"
- Ungdomsmusical av og med ungdom
- TV-program, lokale ungdomsrealityserier + lokal idol
- Felles tur for alle ungdomsskolene i Stavanger

- Ungdomsrevyer, av og med ungdom, Revy med innslag fra hver skole
- Talentkonkurranser, skolebydelkommunal
- Klassefortellinger om å være ung i Stavangersted hvor disse kan presenteres/formidles
- Film om utviklingen i Stavanger: Å være ung
- Skolekulturfestival
- Spille inn skoleCD
- Lan- og musikkfestival
- Skolelag/konkurranser i "sjankenhoi" (stein, saks og papir)
- Grunnskolens kulturuke
- Ungdomsfest (12-15 år), ulike aktiviteter: musikk, skate, grafitti, basket, fotball og lignende i park eller stille område
- Ut i naturenarrangement for ungdom
- Være med å lage en flott grafittivegg, sentralt
- Turnering for lokale fotballag med finale på Viking stadion før Liverpool-Viking (oppvarmingskamp)
- Male en stor vegg – alle tegner litt hver

15 – 18 år

God kultur for ungdom 16 – 18 år er kulturaktiviteter som inviterer til å lære nytt, til å dele opplevelser og kunnskap med andre, er sosialt inkluderende og som representerer et mangfold av kunst- og kulturuttrykk fra hele verden.

Dette bør Kulturhovedstad 2008 inneholde for ungdom 15-18 år

- Opplæring i genforskning
- Ekstremt stor fontene i parken – folk kan legge seg oppi og bli skylt vekk med lyd
- Lokal nettverk i hele byen
- Ofring av fisk
- Store konserter med internasjonale band
- Utstillinger
- Glasshus på torget, for konserter
- Moderne kunst
- Ungdomskafe med live band i helgene
- Teater virksomhet
- Ungdomsdisko
- Musikkby
- Stort tivoli
- Kjærlighetskampanje – bry deg
- Pop art utstilling
- Ekstremsport
- Filmvisninger døgnet rundt
- Treplanting
- Jazzmiljø
- Utstilling av bilder og film
- Gigantisk fyrverkeri
- Drag race bane
- Flere restauranter – ikke bare fast food
- Karneval
- Svært boble vannbasseng
- Verdens største skumparty
- Vannsport
- Egen fredspris
- Potetkrig, Tomatkrig
- Internasjonal – lokal - Amatørfilmfestival
- Laserhus
- Pynte tårn på større steder
- Bedre råneplasser
- Bistands prosjekter
- Beder transporttilbud i helgene
- Kreativ festival for ungdom
- Kulturhus for amatør band og proffe – ikke bare musikk

- Stor nettkafe
- Klatre hall
- Båtrace om sommeren
- 3D kino
- Rense opp havnen
- Paint ball
- Graffitivegger
- Spansk tyrefekting
- Stor hall for lan
- Norges største ungdomsfestival
- Festivaler gjennom hele året
- Talentarrangementer for annet enn musikk, for uetaberte kunstnere
- Ungdomsfilmprosjekt: Ungdom lager film som kinoen viser – ÅRET RUNDT
- Arrangerte uteaktiviteter for ungdom; f.eks å dra på turer for å lære sporter som snowboard mm
- Kulturfag inn i vgs, også allmenn
- Sammenkjøre små festivaler til store
- Workshop for diverse uttrykksformer som f.eks film, kunst, musikk (hvor alle kan delta)
- Bedre/nye grøntområder
- Utekino
- Plasser/forum hvor ungdommer kan uttrykke nye ideer
- Åpne plasser hvor ungdom kan være, og gjøre lekser
- Flere ungdoms- og studenttilbud (rabattordninger)
- Åpne idrettsarrangementer for alle, god eller dårlig
- Arrangere integreringsfestivaler: Alle kulturer representert
- Park for alle ungdom
- Byttemarked
- Klatrevegg
- Vegetarcafe
- Pannekakehus
- Kunstutstilling av ungdom
- Lanterner i forskjellige farger
- Åpen scene
- Skatepark
- Flytebryggepark
- Grillfester
- Ungdomsavis (ikke bare for studenter)
- En gate i regnbuefarger
- Lettere tilgjengelighet til strender/ fjell (transport)
- Ungdomscafe for og av ungdom
- Krypekonkurranse midt i sentrum
- Konstant 'byttemarked' / loppemarked i byen
- Stort akvarium midt i byen
- Lettere tilgjengelighet til norsk natur, rekreasjonsområder
- Kombinere arrangement med veldighet
- Mer kulturutveksling
- Picnic-turer til øyene, lettere tilgjengelig –båt utleie?

- Osthøvelen ruler! Vis verden det norske!
- Mer støtte til diverse nye band/oppsetninger/dansegrupper
- Stavangers EPCOT
- Origo = et senter som gjør stavanger til Norges kulturhovedstad
- Kulturarena (fra ungdom til ungdom) på et internasjonalt nivå
- Utstillinger og forestillinger fra hele verden
- ny sirkus/jøglerplass
- Lære om andre kulturer.
- Gate teater.
- Fellesområder, park, fritid. Grilling Piknik plasser. I sentrum
- Ungdomsrabatter: Kunst, Musikk, Cafe, Mat, kultur, transport, teater.
- Spontan kunst festival.
- Stavanger Rock-city.
- Funk festival
- Suppestasjon. (ikke religiøs nattmat for beduggede ungdom på byen)
- Kulturkort til alle.
- Filmhovedstaden. Festival, produksjon.
- Stavanger har sin egen rockefestival som utkonkurrerer både øya og quart. Festivalen utnytter både det naturlige amfiet i Godalen og Tau scene \ siriskjær.
- Masse blomster
- Gratis danseinstruktører og seminarer
- Mer blader og sitteplasser på biblioteket
- Mer utveksling fra skolene til utlandet
- Mange gratiskonserter utendørs, noe for alle
- Gratis eller billige fritidsaktiviteter som organiseres gjennom et fritidskontor
- Bratsjefestival
- En del av 2008-prosjektet håndteres kun av aldersgruppen 15-25 fra ide til gjennomføring. en ren ungdomsfestival med et bredt spekter av kunstuttrykk
- Ett gigantisk vannparadis med vannsklier og egen vannkrigsone.
- Mennesker i 2008 har sin egen stil. Byttehall for klær. Folk snakker flere språk. Folk har på seg klær fra en annen kultur og blir inspirert fra andre kleskulturer. Alt fra India til Russland
- Folk kommer i store skip for å bli med på utelivet og se de spennende utstillingene
- Symfoniorkesteret for lite musikalske personer

Gode råd fra ungdom 15 – 18 år

- Tenk nytt, revolusjonerende
- Ta dere god tid, jobb med ungdommen
- Engasjer barn og unge
- La de unge ta del i utviklingen, ta dem alvorlig
- Bruk reklame som fenger de unge
- Engasjer ungdom, tenk lokalt
- Tenk nytt tøft og moderne
- Bruk media!!!
- Skap kreativ utfoldelse, musikk, sport og action

- Bruk penge fornuftig (les ungdom)
- Rakk aldri ned på noen
- Tenk tilbake på din egen ungdom
- Velg den beste ideen, den som gir ungdom muligheter og som passer ungdom.
- Kunnskap skaper engasjement!
- Barn og ungdom oppfordres, ikke veiledes til å utvikle sitt eget kulturbegrep
- Det skal være rent og inspirerende å ferdes i byen
- Ikke vær redd for å tenke stort
- Planlegg noe du har tro på
- La ungdom være med på hele prosessen
- Gjør noe som kan være til glede for deg og andre
- Vær sulten vær i utvikling hele tiden
- Hør på ungdommen og ta dem seriøst.
- Ta sjanser samtidig som Stavangeridentiteten ikke glemmes.
- Tenk stort!
- Se utenfor innflytelsessonen din.
- Skap en møteplass hvor ALLE er integrert!
- Bedre informasjons formidling angående kulturtilbudnene for ungdom i Stavanger.
- Flere tilbud for ungdom under 20 år (kvelstid, I helgene
- Inkluder målgrupper i planleggingen Tilbud bør vere billig for forbrukeren
- Aktivere mannen/kvinnen i gata
- Planlegge nøye
- Stille konkrete krav til ungdommen
- Samarbeid med nye folk og grupper.
- Ta sjansen på og gi ansvar til nye og engasjerte mennesker
- Stol på ungdommens ønsker, ideer, kompetanse og engasjement selv om du som voksen ikke forstår det...
- Husk at 2008prosjekter skal leve videre etter kulturbyåret
- LEK!!!
- Tenke internasjonalt
- Tenk kreativt
- Skape bærekraftige prosjekt.
- Me kan ikkje vere forutan: Ungdoms engasjement > Ungdommen må take ansvar sjølv, ikkje vente på å få det i fanget.
- Lett kommunikasjonskanal > mellom 2008 og ungdom (toveis)
- Handling; få det gjort, ikkje berre teori.
- Kombinere forskjellige arrangement, f.eks. konsert/kunst (då får ungdom sett meir
- kultur > blir engasjert og informert)

Ungdom 15-18 år vil arrangere og vise hva ungdommen kan!

- Vise norsk kultur (spenne i hatten, bunad, fisk, hardingfele)
- gjøre stavanger om til en middelalderlandsby, middelalderfestival
- Europeisk ungdomsfestival, for, med og av ungdom
- Temadager
- Mikse moderne med gammelt
- symfoniorkester for lite musikalske personer
- kombinere kulturer (eg.polkapunk)

- mesterskap EM (men LEKER f.eks stolleken, legobygging etc)
- Informere om AIDS, ting som skjer i verden
- Skape forståelse (skifte roller/flyktningspill)
- Syngedag

Avslutning

Felles for alle aldersgruppene er ønske om gode, mangfoldige kulturopplevelser, med mange interaktive tilbud hvor barn og ungdom selv utfordres til å vise sine talenter.

Barn og ungdom må utvikle glede ved det vakre både i møte med kunstneriske uttrykk og ved å utforske og utfolde egne skapende krefter.

Generell del av læreplanen